Konsumentverket • KO

Rapport 2014:8

Marknadskontroll av barnkläder

Snoddar och dragband i huva-och halsområde

2014:8 Marknadskontroll av barnkläder
Konsumentverket 2014

Ansvarig handläggare: Lena Bäcklund Gillstedt,
Stina Johansson och Åsa Persson

Innehållsförteckning

Sammanfattning 4
Summary 5
1. Inledning 6
2. Syfte 7
2.1 Målgrupp 7
3. Metod 8
4. Krav på barnkläder 9
4.1 Produktsäkerhetslagen (2004:451) 9
4.2 Standard 9
5. Vem har ansvar för vad? 10
5.1 Konsumentverkets ansvar 10
5.2 Näringsidkarnas ansvar 10
6. Genomförande 11
6.1 Bilder som visar när kraven inte är uppfyllda 12
7. Resultat 14
8. Slutsatser 15

Sammanfattning

Konsumentverket är tillsynsmyndighet för barnkläder. Genom stickprov kontrollerar Konsumentverket om företag som säljer barnkläder uppfyller kraven i Produktsäkerhetslagen. Denna marknadskontroll är en uppföljning av den kontroll som gjordes 2004. Då hade Konsumentverket tecknat en överenskommelse med branschen om att barnkläder inte skulle ha snoddar och dragband i huva- och halsområde samt att huvor och kapuschonger skulle vara löstagbara. Sedan 2007 finns en europeisk standard för snoddar och dragband i barnkläder vilket gjorde att Konsumentverket sagt upp branschöverenskommelsen 2008.

De 19 företag som granskades i denna marknadskontroll visade att små och medelstora företag ofta inte hade kunskap om de krav som finns för barnkläder. De var inte heller medvetna om faran med att barn kan fastna med snoddar och dragband i till exempel lekredskap och trädgrenar. Efter information från Konsumentverket har de nu rättat sig och vet vilka krav som finns på barnkläder samt är medvetna om riskerna.

Konsumentverket informerar även dessa företag samt ytterligare 6 andra företag om faran med fasta huvor och kapuschonger. Under 2014 kommer en branschöverenskommelse att slutas med företag inom barnklädesbranschen att huvor ska vara löstagbara alternativt kan öppna sig om barnet fastnar i något. Detta krav finns inte reglerat i den europeiska standarden.

Summary

The Swedish Consumer Agency is the market surveillance authority for children's clothing. This market surveillance is a follow up of the audit that was done in 2004. By then, the Swedish Consumer Agency had signed an agreement with the industry of children's clothes that they should not have cords and drawstrings in the neck area as well as hoods should be removable. A European standard for cords and drawstrings in children's clothing was adopted 2007, which lead to a termination of the industry agreement in 2008.

By sampling, the Agency has checked how companies that sell children's clothing complies with the Product Safety Act to provide only safe product, i.e. children's clothes without cords and drawstrings in the neck area. The 19 companies that were found during this sampling showed that small and medium-sized businesses often do not have the knowledge of the requirements for children's clothing. They were also not aware of the strangulation hazard if a child get stuck with a cord or a drawstring in for example playground equipment and tree branches. Following information from the Swedish Consumer Agency, they have now complied with the requirements and are aware of the hazard.

The Consumer Agency also informs these businesses as well as an additional 6 other companies about the risk of fixed hoods. In 2014, the Swedish Consumer Agency are going to sign an agreement concluded with children's clothing enterprises regarding that hoods must be detachable or alternatively may open if the child gets stuck. This requirement is not taken care of in the European standard because of cultural differences.

1. Inledning

Marknadskontrollen är en uppföljning av en kontroll som gjordes 2004, då Konsumentverket och ett antal större aktörer hade tecknat en överenskommelse angående snoddar och dragband samt avtagbara huvor på barns kläder, se rapport 2006:8. Vid den kontrollen hittades ett antal jackor med dragband i halsområdet samt fasta huvor. Innan överenskommelsen träffades hade ett antal allvarliga olyckor och tillbud inträffat där barn hade fastnat med dragband och huvor. Denna branschöverenskommelse sades upp av Konsumentverket 2008 när en ny europeisk standard trädde i kraft. I standard SS-EN 14682:2007 Barnkläders säkerhet – Snoddar och dragband i barnkläder[1], finns krav på hur ett barnplagg ska vara konstruerat för att minimera risker.

En säkerhetsrisk som inte finns med i standarden, som ur svensk synvinkel vore önskvärd, är att huvor ska vara löstagbara. Faran är att barn kan fastna med huvan i till exempel ett lekredskap eller i en trädgren och inte komma loss och i svårare fall kan barnet bli hängande i plagget. I norden leker barn mera ute och ibland med mindre tillsyn än i övriga Europa. Den svenska standardiseringsgruppen har inte fått gehör i den europeiska standardiseringen för sina synpunkter på att även ett krav på löstagbara huvor ska tas med i standarden. Konsumentverket avser därför att i samarbete med företag i branschen teckna en ny överenskommelse om att barnkläder ska ha löstagbara eller öppningsbara huvor.

[1] Den engelska titeln är EN 14682: 2007 ”Safety of children´s clothing – Cords and drawstrings on children´s clothing”

2. Syfte

Det primära syftet med denna marknadskontroll är att inventera den svenska marknaden och undersöka om det finns snoddar och dragband i huva- och halsområde på barnkläder som kan utsätta barnet för fara. I de fall där snoddar och dragband förekommer ska kontakt tas med näringsidkaren för att upplysa dem om risken så att de kan vidta korrigerande åtgärder. Det sekundära syftet är att titta på hur vanligt det är med fasta huvor på barns ytterplagg.

2.1 Målgrupp

Marknadskontrollen riktar sig till tillverkare, designer och distributörer av barnkläder. Sekundärt kommer konsumenter bli upplysta om faran via nyhet på Konsumentverkets webbplats.

3. Metod

Inventeringar gjordes i första hand på internet med förutbestämda kriterier som stämde med syftet för marknadskontrollen. När ett barnplagg, som såg ut att stämma med kriterierna hittades på en webbplats, togs ett skärmklipp och sidans adress antecknades.

Som referensmaterial köpte även Konsumentverket in plagg från både webbutik och fysisk butik.

4. Krav på barnkläder

4.1 Produktsäkerhetslagen (2004:451)

I lagen står att varor och tjänster ska vara säkra. En vara som uppfyller en svensk standard som är en harmoniserad europastandard, ska anses säker i fråga om sådana risker som omfattas av den svenska standarden.

4.2 Standard[2]

Kraven på snoddar och dragband i barnkläder, inklusive utklädningskläder och skidkläder, definieras i standarden SS-EN 14682:2007 Barnkläders säkerhet – Snoddar och dragband i barnkläder. Dessa krav gäller barnkläder upp till en ålder av 14 år. I punkterna 3.1 till 3.3 finns de specifika kraven på snoddar och dragband i hals- och huvudområdet. SS-EN 14682:2007 är en harmoniserad standard.

[2] Ett dokument som specificerar nationella eller internationella överenskommelser om hur en produkt ska vara utformad för att uppfylla kraven i nationell eller internationell lagstiftning. Inom EU pågår ett omfattande standardiseringsarbete för olika kategorier av varor och tjänster. I Sverige har Swedish Standards Institute, SIS, hand om att leda och tillvarata svenska intressen inom standardiseringsområdet.

5. Vem har ansvar för vad?

5.1 Konsumentverkets ansvar

Konsumentverket är marknadskontrollerade myndighet för barnkläder. Tillsynen sker i enlighet med produktsäkerhetslagen (2004:451). De marknadskontrollaktiviteter som Konsumentverket utför görs huvudsakligen som stickprovskontroller inom olika produktgrupper och kan ibland omfatta provning, dokumentationskontroll och/eller visuell kontroll av produkten. Kontrollerna kan initieras med anledning av ett olycksfall eller att en konsument har gjort en anmälan.

5.2 Näringsidkarnas ansvar

Produktsäkerhetslagens syfte är att förhindra att varor och tjänster orsakar skada på person. Det är alltid näringsidkarens ansvar att tillhandahålla säkra produkter, det vill säga att varor och tjänster som de tillverkar, importerar eller säljer måste vara säkra. Det innebär att tillverkarna ska se till att produkterna uppfyller gällande hälso- och säkerhetskrav samt krav på märkning och övrig dokumentation. Produktsäkerhetslagen säger även att tillverkare har en skyldighet att bedriva ett förebyggande produktsäkerhetsarbete för att få kunskap om skaderisken, så att den kan minimeras hos de produkter man tillhandahåller. Tillverkaren ska dessutom ha en kontroll över produktionen som garanterar en jämn kvalitet.

Den som designar barnkläder ska skaffa sig kunskap om de krav på barnkläder som finns, i till exempel standarden för snoddar och dragband. Företaget bör göra en utvärdering av plaggen så att de inte utgör en risk för barnen. Kommer plagget att användas av den grupp av barn som är i åldern när de klättrar och använder lekredskap? Inga band eller snoddar som kan utgöra en stryprisk får då förekomma. Huvorna bör vara löstagbara eller fastsatta på ett sådant sätt att de går att rycka loss eller öppna sig.

Näringsidkarna är också skyldiga att samarbeta med varandra och med Konsumentverket samt andra tillsynsmyndigheter.

6. Genomförande

En första bedömning gjordes av det material som samlades in, där de bilder som vid en noggrannare genomgång visade att plagget troligtvis uppfyllde kraven i standard för snoddar och dragband sorterades bort.

Där en bedömning gjordes att plagget på bilden inte uppfyllde kraven i standarden, har Konsumentverket kontaktat den näringsidkare som har webbplatsen.

Krav från standard SS-EN 14682:2007 Barnkläders säkerhet – Snoddar och dragband i barnkläder

Fria ändar på dragband, funktionella snoddar och knytskärp får inte ha knutar eller tredimensionella stoppers.

Kläder avsedda för små barn, upp till och med storlek 134 cl, får inte vara försedda med dragband eller funktionella snoddar i huva- och halsområdet.

För större barn och ungdomar, över 134 cl[3], får dragband inte ha fria ändar i huva- och halsområdet. Stoppers får användas på dragband utan fria ändar. Funktionella och dekorativa snoddar får inte vara längre än 75 mm i varje ända.

Här är viktigt att skilja mellan vad som är dragband och vad som är funktionella eller dekorativa snoddar.

Dragband passerar genom en kanal, ögla eller liknande för att reglera öppningens storlek, del av plagg eller för att hålla ihop plagget.

Funktionell snodd är av en bestämd längd och används för att justera storlek eller hålla ihop plagget.

Dekorativ snodd är av en bestämd längd men är inte avsedd för att justera storlek eller hålla ihop själva plagget.

En **stopper** kan vara gjord i plast, trä eller metall och sitta på ett dragband, funktionell eller dekorativ snodd. Stoppern kan vara endast för utsmyckning eller den kan vara funktionell.

[3] Större barn och ungdomar, pojkar upp till och med storlek 182 cl och flickor upp till och med storlek 176 cl.

6.1 Bilder som visar när kraven inte är uppfyllda

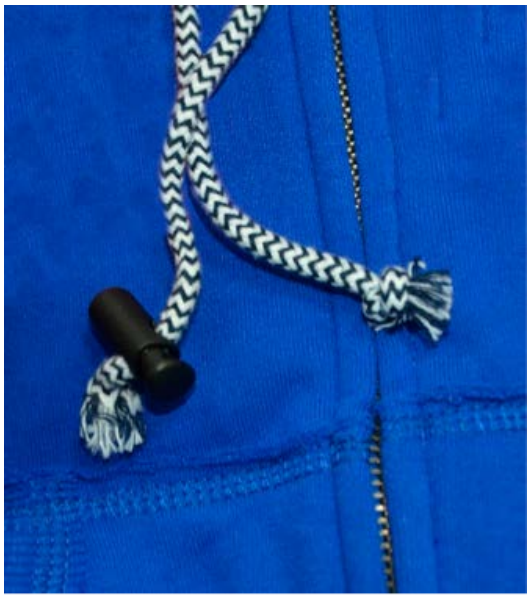

Bild 1: Dragband, funktionella snoddar och knytskärp får inte ha knutar eller tredimensionella stoppers.

Bild 2: Barnkläder får inte ha dragband, funktionella eller dekorativa snoddar i huva och halsområde upp till storlek 134 cl

Bild 3: Dragband för större barn över storlek 134 cl får inte ha fria ändar. Funktionella och dekorativa snoddar med fria ändar får max sticka ut 750 mm på plagg över storlek 134 cl.

7. Resultat

Efter genomgången av materialet från internetinventering och butiksinköp kunde Konsumentverket konstatera att man hittat 18 webbutiker och en fysisk butik som sålde barnkläder med snoddar och dragband i huva- och halsområdet samt i midjeområdet. Verket kontaktade dessa näringsidkare för att upplysa dem om risken samt ge dem tillfälle att korrigera plaggen så att de uppfyller kraven i standarden. Företagen som kontaktades av Konsumentverket var:

1. Smartkids
2. Geggamojja
3. Oii design
4. Emma och Malena
5. Blå tomat
6. Eva Fadeel Design
7. Lekmer
8. Michael Lindberg AB
9. Cellbes AB
10. Haléns AB
11. Zalando
12. Babyshop Sthlm AB
13. KläderOnNet
14. Fyndiq AB
15. Kids Brand Store
16. Lingon och Blåbär International AB
17. Life is Sweet
18. House of Brands
19. Lager 157

Vid internetinventeringen hittades även sex företag som sålde barnkläder med fasta huvor. Dessa företag ska kontaktas och informeras om risken med fasta huvor samt den kommande branschöverenskommelsen.

1. Nordic Style
2. Den Goda Fen
3. Blingo AB
4. Rockgroup Sweden AB
5. Barnlyan
6. BZT Fashion AB

8. Slutsatser

Många näringsidkare har inte kunskap om att det finns en standard för barnkläder och var inte medvetna om risken med snoddar och dragband i hals- och huvudområdet. Alla företag som Konsumentverket kontaktade rättade sig frivilligt och vidtog åtgärder för att dels informera sina kunder om risken samt korrigera sina plagg så att de uppfyller säkerhetskraven. I denna kontroll kontaktades både små och medelstora företag.

Vi ser att Konsumentverket fyller en viktig funktion att informera näringsidkarna om vilka regler som finns. Företagen har lagkrav på sig att undersöka vad som gäller för de produkter som de sätter på marknaden. De bör se över sina inköpsrutiner och i sin tur ställa krav på sina leverantörer. Att återkalla en produkt som inte uppfyller säkerhetskraven från konsument kostar både tid och pengar. En kostnad som kan undvikas om företaget har kunskap om vilka krav som ställs på produkterna som de tillhandahåller. I slutänden kan denna kunskap göra att konsumenterna erbjuds säkrare produkter.

Med den kommande branschöverenskommelsen, om att huvor på barnkläder ska vara löstagbara eller öppningsbara, är förhoppning att minska faran med att barn fastnar med huvan och riskerar att strypas.

Konsumentverket, Box 48, 651 02 Karlstad. Telefon: 0771-42 33 00. konsumentverket.se